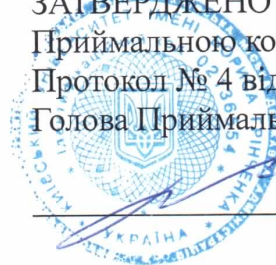

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Приймальною комісією
Протокол № 4 від 04. 02. 2020 р.
Голова Приймальної комісії

В.О. Огнев'юк

ПРОГРАМА

додаткового фахового вступного випробування з образотворчого
мистецтва

Освітній рівень: другий (магістерський)
Спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»
Освітня програма: 023.00.01 «Образотворче мистецтво»
На основі: освітнього ступеня бакалавр, магістр,
освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст,
здобутого за іншою спеціальністю

ПОГОДЖЕНО
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
образотворчого мистецтва
Протокол № 1 від 21. 01. 2020 р.

Завідувач кафедри О.В. Школьна

Пояснювальна записка

Додаткове фахове вступне випробування з образотворчого мистецтва проводиться для абітурієнтів, що мають освітній ступінь бакалавр, магістр, освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст, здобутий за іншою спеціальністю. Метою його проведення є комплексна перевірка знань та вмінь, виявлення рівня підготовки абітурієнта в галузі образотворчого мистецтва.

Під час вступного випробування абітурієнт дає відповіді в формі електронного тестування, де має продемонструвати:

- знання теоретичних основ образотворчого мистецтва;
- знання еволюції основних мистецьких стилів;
- володіння знаннями у галузі творчості видатних митців;
- знання в галузі композиції, технік живопису та графіки на теоретичному рівні, що дає можливість застосовувати ці знання на практиці під час виконання творчих завдань;
- вміння аналізувати мистецькі явища певної країни та епохи.

Абітурієнту пропонується блок тестів з історії мистецтва зі 100 завдань відповідного рівня.

Термін виконання дві астрономічні години.

Виявлені знання та вміння абітурієнтів оцінюються відповідно до критеріїв, наведених у таблиці.

Таблиця

Критерії оцінювання знань та вмінь вступників

Оцінка	Критерії
Склав	Ставиться вступнику, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбаченні програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усунути.

Не склав	Ставиться вступнику, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.
----------	--

I. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ТЕМА 1 . МЕТОДОЛОГІЯ В СИСТЕМІ МИСТЕЦТВОЗНАВЧОГО ЗНАННЯ. КЛАСИФІКАЦІЯ МИСТЕЦТВ

Методологія в системі мистецтвознавчого знання. Формальна школа (І. Гільдебранд, А. Рігль, Г. Зедльмайр, Г. Вельфлін, В. Ворінгер). Соціологія мистецтва (А. Хаузер). Метод М. Дворжака. Віденська школа. Іконографія та іконологія Е. Панофського. Семіотика у мистецтвознавстві (Ю. Лотман). Мистецтвознавче знання та неklasичний психоаналіз (З. Фрейд). Герменевтика. Структуралізм та пост структуралізм у мистецтвознавстві.

Мистецтво як механізм культурної еволюції. Мистецтво та релігія як основа духовної культури. Класифікація мистецтв. Мистецтва синтетичні, аудіо-візуальні, пластичні (образотворчі, інтерактивні), декоративно-прикладне мистецтво, архітектура. Роди, види, жанри, ієрархія жанрів образотворчого мистецтва. Засоби художньої виразності кожного з видів. Механічні та вільні мистецтва. Дж. Вазарі як засновник історії мистецтв та його послідовники. Народження художньої критики.

ТЕМА 2. МИСТЕЦТВО ПЕРВІСНОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ДАВНЬОГО СХОДУ

Проблема походження мистецтва. Синкретичне мистецтво первісного суспільства. Формування образів в образотворчій діяльності людей первісного суспільства. Наскельний живопис печер Франції та Іспанії. Пам'ятники первісного мистецтва на території України, первісне мистецтво в українських музеях.

Пам'ятники давніх держав Передньої Азії та Єгипту. Канонічне мистецтво як цілісне відображення світу природи та людини та його релігійна форма. Періодизація мистецтва Передньої Азії та Давнього Єгипту. Особливості мистецтва Давнього, Середнього та Нового царств у долині Нілу.

Пам'ятники єгипетського декоративно-прикладного мистецтва як найдосконаліше втілення світогляду стародавніх єгиптян (релігійні, астрологічні, математичних уявлень і художніх уподобань). Освоєння естетики природних та штучних матеріалів: металу, каменю, дерева, кераміки, скла. Основні художні ремесла, матеріали і техніки, характерні особливості форм і розписів виробів.

ТЕМА 3. ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО КИТАЮ, ЯПОНІЇ, ІРАНУ

Декоративно-прикладне мистецтво Китаю. Періодизація. Особливості традиційних художніх ремесел. Вироби з металу. Ритуальний бронзовий посуд. Специфіка формотворення й орнаменталізації. Символіка. Розвиток керамічного посуду, його роль в повсякденному житті та ритуалах. Поява фарфору, технологія, основні віхи розвитку, асортимент, вплив на розвиток світового керамічного мистецтва. Художня обробка каменю й дерева, вироби зі слонової кістки та лаку. Декоративні тканини, вишивка. Специфіка китайських меблів.

Особливості декоративно-прикладного мистецтва Японії. Його нерозривність з іншими видами мистецтва. Предмет та інтер'єр як єдине художнє ціле. Ставлення до матеріалу, прагнення виявити його природні виразні якості. Вироби з бронзи. Кераміка. Лакове виробництво. Тканини і вишивка по шовку. Нецке. Віяла.

Художнє ремесло середньовічного Ірану. Єдність принципів декоративної орнаментики. Люстрована кераміка, кераміка «мінаї». Вироби з

металу з гравійованим візерунком та інкрустацією. Перські килими. Розписні шовкові тканини.

ТЕМА 4. АНТИЧНЕ МИСТЕЦТВО

Поняття «античне мистецтво», періодизація. Мистецтво Крито-Мікенської цивілізації. Мистецтво Древньої Греції. Мистецтво архаїки. Проблема ідеалу та поняття класики. «Канон» Поліклета. Оголеність як форма образотворчого мистецтва, винайдення кераміки греками. Мистецтво Фідія, його значення для подальшого європейського мистецтва. Феномен давньогрецького вазопису. Грецький скульптурний портрет. Майстри ваяння доби пізньої класики.

Мистецтво Етрурії. Розписи гробниць. Етруська теракота.

Мистецтво Давнього Риму. Римський тип художнього мислення. Проблема оригіналу й копії. Римський рельєф: «Ara Pacis Augustae» («Вівтар Миру»). Римський скульптурний портрет: етапи розвитку. Римська мозаїка. Помпеянський монументально-декоративний розпис. Фаюмський портрет.

Загальна характеристика античного ДПМ. Періодизація. Давньогрецька кераміка як основне джерело інформації про античну Грецію. Матеріал, технологія виробництва. Стилї вазопису. Еволюція стилів. Геометричний, чорнофігурний, червонофігурний стилі. Білофонні лекіфи. Форми посудин та їх функції. Художнє скло. Центри виробництва. Загальний огляд ювелірної справи. Художній метал. Дерево. Виготовлення меблів. ДПМ Давнього Риму. Давньоримська кераміка. Домінування рельєфного декору на посуді давніх римлян. Гальська та рейнська кераміка. Розквіт художнього скла в Давньому Римі. Винайдення техніки вільного видування. Поява на теренах Єгипту мозаїчного скла. Поліхромний стиль. Техніка гравіювання по склу. Золочене скло. Двошарове скло. Розпис по склу.

ТЕМА 5. МИСТЕЦТВО ВІЗАНТІЇ, СЕРЕДНЬОВІЧНЕ МИСТЕЦТВО ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ

Мистецтво Візантії. Генеза візантійської ікони. Монументальний живопис. Книжкова мініатюра. Вплив візантійської художньої мови на західноєвропейське та давньоруське мистецтво.

Ранньохристиянське мистецтво. Заміна світогляду та форм пізнання й відображення світу. Розписи катакомб. Античні образотворчі форми у новому контексті: мозаїки римських базилік; ранні ілюміновані рукописи.

Дороманське мистецтво. Мозаїки Равенни. Мистецтво Меровінгів. «Каролінгське Відродження». Мистецтво Оттонівської Германії. Розквіт рукописної книги.

Романське мистецтво. Монументальний живопис (фрески) та скульптура. Книжкова мініатюра. Портали романських храмів. Німецька пластика.

Готичне мистецтво Франції: монументальна скульптура, вітражі. Готичний храм як зразок синтезу мистецтв. Мистецтво середньовічної Італії. Історико-культурні особливості європейського Середньовіччя. Християнство і його роль у середньовічній культурі. Сакральний сенс мистецтва Середніх віків. Організація цехового ремісничого виробництва у містах. Розвиток структури художніх ремесел, удосконалення їх технології, розширення виробництва. Формування ринку художніх виробів. Сплавлення воєдино античної і «варварської» (східної) художніх традицій. Регіональні особливості. Кельтське ювелірне мистецтво. Візантійські емалі. Іспано-мавританська кераміка. Церковне начиння та шиття. Західноєвропейські шпалери. Німецька різьба по кості й дереву. «Священне світло релігії»: готичні вітражі Франції та Німеччини. Меблі. Матеріали, техніки, декоративні мотиви, художні особливості виробів.

ТЕМА 6. ДАВНЬОРУСЬКЕ ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО XI–XIII СТ.

Періодизація давньоруського мистецтва та українського мистецтва XIV-XVII ст. Мистецтво Давньої Русі. Картина світу в мистецтві давніх слов'ян. Прийняття християнства та формування національного стилю в іконопису. Монументально-декоративний синтез у давньоруському храмі.

Домонгольська ікона (у порівнянні візантійською). Монументальний живопис (мозаїка) Києва. Новгородська й псковська школи іконопису. Мистецтво оздоблення рукописної книги. «Друга хвиля» грецьких впливів, ісихазм, посилення трінітарних ідей. Утворення руського високого іконостасу, його символічний смисл, конструкції, форми та композиції. Творчість Феофана Грека, Андрія Рубльова та Діонісія. Книжкова мініатюра.

ТЕМА 7. УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО XIV–XVI СТ.

Українське мистецтво XIV–XVI ст. Архітектурні ансамблі України. Формування обличчя міст. Вплив Львова на містобудівну практику України. Забудова Бродів, Жовкви. Типи оборонних споруд. Кам'янець-Подільська фортеця. Луцький замок. Хотинський замок. Фортеця Судак. Замок в Острозі. Замок у Підгірцях. Забудова львівського центру. Площа Ринок, Руська вулиця, каплиця Трьох святих, каплиця Боїмів, каплиця Кампанів, Чорна кам'яниця, вежа Корнякта, Бернардинський костел.

Культове будівництво України. Оборонний характер споруд. Покровська церква в Сутківцях.

Скульптура України. Звернення до іконографічних традицій Київської Русі. Декоративне різьблення іконостасів, вівтарів, храмових лав. Оздоблення надгробків – меморіальна скульптура.

Український монументальний живопис. Розписи у Вислиці, сандомирські фрески, люблінські фрески у замковій каплиці св. Трійці.

Іконопис України. Основні впливи, традиції, тенденції. Творчість майстра з Ванівки. Творчість Ф. Сеньковича. Початок розвитку феномену портретного малярства з II пол. XVI ст. Вплив парсуни на український портрет XVII ст. Донаторські та надтрунні зображення. Міщанський портрет.

Книжкова мініатюри доби: «Пересопницьке Євангеліє», Галицьке Євангеліє, Київська Псалтир. Розквіт графіки. Заснування нових друкарень. Київські гравери. Патерик Печерський.

ТЕМА 8. УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО XVII-XVIII СТ.

Феномен бароко в українському мистецтві. Синтез традицій, вплив зарубіжного мистецтва. Культове будівництво. Творчість І. Григоровича-Барського, Й. Шеделя. Андріївська церква в Києві. Церква св. Юра у Львові. Преображенська церква у Сорочинцях. Вплив традицій дерев'яного будівництва. Нові споруди Києво-Печерської лаври. Преображенська церква у Сорочинцях. Київ як центр православного богослов'я.

Живопис XVII–XVIII ст. Творчість І. Рутковича. Іконопис епохи. Феномен українського іконостасу. Школи. Скит Манявський. Портретний живопис епохи.

Скульптура бароко. Творчість Й. Пінзеля.

Графіка доби. Творчість Л. Тарасевича, І. Щирського, Г. Левицького.

ТЕМА 9. УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО XIX СТ.

Архітектура України зрілого класицизму. Роль класики в системі планування міст у XIX ст. Творчість А. Меленського. Архітектура Києва I пол. XIX ст.

Романтизм у мистецтві України. Портретний живопис романтичної традиції. Творчість Г. Левицького, В. Тропініна та В. Боровиковського – майстрів українського походження. Живописний спадок І. Сошенка. Романтичний портрет академічної школи. Мистецький доробок А. Мокрицького, К. Павлова. Творчий спадок Т. Шевченка. Живопис Г. Васька.

Реалізм у мистецтві XIX ст. Пейзажний живопис II пол. XIX ст. Пейзажисти імпресіоністичної традиції. Творчість Г. Світославського, О. Васильківського.

Історичний жанр епохи, місце побутового жанру в живопису кінця XIX ст.

ТЕМА 10. ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ДОБИ ВІДРОДЖЕННЯ

Гуманізм та антропоцентризм як ідейні основи Відродження. Періодизація історії мистецтва аналізованої доби на прикладі Італії: проторенесанс (дученто, треченто), раннє Відродження (кватроченто), високе та пізнє Відродження (чінквеченто).

Скульптура проторенесансу. Художники сієнської школи. Формування жанру портрету. «Героїчний монументалізм» стінних розписів раннього Відродження. Скульптура раннього Відродження. Флорентійський живопис раннього Ренесансу. Високе Відродження: школи та представники. Представники венеціанської школи II пол. XV – поч. XVI ст. Титани Відродження. Зародження та розвиток маньєризму в Італії XVI ст. Заснування в 1580-х рр. у Болоньї братами Карраччі «Академії тих, що вступив на правильний шлях».

«Північне Відродження». Демократичні настрої, використання народних традицій, розробка прийомів реалістичного жанрового живопису разом зі схильністю до поглибленого філософсько-символічного трактування вибраних тем. Творчість художників Німеччини та Нідерландів. Французьке мистецтво XV–XVI ст.: феномен олівцевого портрету. Замкова архітектура доби Відродження (долина Луари). Іспанський живопис епохи Ренесансу: вплив інквізиції, домінування релігійних сюжетів, основні митці.

Декоративно-прикладне мистецтво Ренесансу: загальна характеристика. Меблі: основні матеріали виготовлення, форми, специфіка оздоблення. Мистецтво кераміки. Майоліка: технологія, історія виникнення, провідні центри, найвідоміші майстри, вплив на розвиток європейського керамічного мистецтва. Французька кераміка. Вплив італійських взірців. Творчість Б. Паліссі. Фаянси Сен-Поршера та Руану. Іспанські та німецькі центри виготовлення керамічних виробів. Художнє скло. Венеціанське скло

доби Відродження. Технологія. Мурано як центр склоробства. Розвиток склоробства поза межами Італії. Загальна характеристика ювелірної справи. Художній метал Відродження. Розквіт емальєрного мистецтва у Франції. Лімож як центр виробництва емалей. Мистецтво ткацтва. Флоренція та Венеція як центри виробництва шовку. Виробництво шпалер у Брюсселі.

ТЕМА 11. ЗАРУБІЖНЕ ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО НОВОГО ЧАСУ

Бароко та класицизм як провідні стилі епохи. Реалізм у мистецтві XVII та XVIII ст. Академізм (класицизм) в італійському живопису. Караваджизм як особливий напрямок у розвитку європейського живопису. Риси бароко та реалізму, реалістичне спрямування й елементи жанру в іспанському живопису XVII ст. Д. Веласкес.

Буржуазна революція у Голландії. Розділ Нідерландів наприкінці XVI ст. на північні (Голландія) та південні провінції (Фландрія). П.-П. Рубенс. Фламандський і голландський натюрморт. Реалістичний голландський портрет. «Малі голландці» як поняття; його тлумачення, умовний характер, межі застосування. Творчість Рембрандта.

Своєрідність французького класицизму XVII ст. Розвиток реалізму в образотворчому мистецтві Франції того ж періоду. Н. Пуссен. Королівська академія живопису та скульптури. Реалістичні тенденції у мистецтві Франції XVII та XVIII ст. Стиль рококо. А. Ватто.

Мистецтво XVIII ст. Ідеї Просвітництва в європейському мистецтві.

Італійський монументальний живопис XVIII ст.

Росія в європейському художньому процесі XVIII ст. Мистецтво петровської епохи. Бароко в Росії. Російський живописний портрет XVIII ст. Місце портрету в академічній жанровій ієрархії та в реальності художнього процесу.

Просвітництво в російському мистецтві. Академія художеств та її роль у розвитку російського мистецтва XVIII ст. Привілеї та Устав Імператорської Академії, її структура в XVIII ст. Методологія та методика освіти й виховання художника, система оцінок, засоби заохочення.

Російська скульптура II половини XVIII – I половини XIX ст. Скульптурний клас Академії художеств та заснування російської школи скульптури. Декоративна, меморіальна та станкова пластика.

Романтизм у Росії. Романтичний автопортрет та дитячий портрет. Романтичні тенденції у російському історичному живописі (К. Брюллов). Творчість О. Іванова.

Школа О. Венеціанова. «Натуральна школа» у графіці та живопису. П. Федотов.

Бароко та рококо в європейському ДПМ. Місце ДПМ в загальній системі мистецтв зазначеного періоду. Вплив східного імпорту. Специфічні риси вирішення інтер'єрів, зміни у вирішенні житлового простору в епоху рококо. Роль тканин і дзеркал в оформленні інтер'єрів. Меблі: стиль, специфіка декорування, матеріали, асортимент. Поняття комфорту. Андреа Брустолоне. Творчість Т. Чіппендейла. Регіональна специфіка виготовлення меблів. Вплив шинуазрі. Розвиток керамічного мистецтва. Європейські фаянси (Невер, Руан, Мустьє, Дельфт та ін.): наслідування Сходу та створення самобутньої традиції. Розвиток фарфорового виробництва. Специфіка технології. Твердий та м'який фарфор. Особливості декорування. Технології розпису. Провідні європейські центри фарфорового виробництва. Фарфор Майсена та Севра. Розвиток склоробства. Поступовий занепад Італії, скло Богемії та Іспанії. Художній метал бароко. Першість майстрів Франції. Майстерні Версаля, Сен-Клу, Шантільї. Бронзолivarне мистецтво Франції. Розквіт медальєрного мистецтва. Аугсбург та Нюрнберг як центри бронзового литва. Виготовлення люстр з латуні в Голландії та Фландрії. Першість Франції доби бароко та рококо у виробництві тканин. Творчість ліонця Клода Дангона. Майстерня Гобеленів. Мануфактура Бове.

ТЕМА 12. ЗАРУБІЖНЕ МИСТЕЦТВО ХІХ СТ.

Класицизм, романтизм, реалізм – загальні характеристики названих стилів, напрямків і творчих методів та їх національні варіанти.

Рим як центр класицистичного мистецтва. Скульптура класицизму. Французький революційний класицизм. Ж.-Л. Давид. Французьке мистецтво періоду імперії та реставрації.

Творчість Ф. Гойї. Романтизм у мистецтві Франції. Витоки романтичного руху. «Романтична битва». Е. Делакруа та О.-Д. Енгр. Хронологічні межі романтизму та його історичне значення.

Класицизм та романтизм у мистецтві Німеччини I половини ХІХ ст. Демократичні ідеї у німецькому мистецтві. Дюссельдорфська школа. «Бідермайер». Англійський пейзаж I половини ХІХ ст.

Французький реалізм. Графіка 1830-х рр. О. Дом'є. Живопис Ж. Мілле та Г. Курбе. Барбізонська школа.

Е. Мане. Імпресіонізм як творчий метод, його особливості та майстри. О. Роден. Постімпресіонізм. Творчість В. ван Гога, П. Сезанна. Неоімпресіонізм та теорія «наукового імпресіонізму». Національні варіанти символізму (на прикладі мистецтва Німеччини, Австрії, Італії). «Прерафаеліти». Мистецтво США в ХІХ ст.

Основні стилі та творчі методи в російському мистецтві середини та II половини ХІХ – початку ХХ ст., його періодизація.

Академія художеств як центр художньої освіти. Московське училище живопису та ваяння. П. Чистяков, його роль у вихованні та освіті провідних художників Росії. Спілки заохочення художників. «Бунт 14» та реформи в Академії художеств. «Академічний класицизм». Створення «Санкт-Петербурзької Артлі» та «Товариства пересувних художніх виставок» як ідейна та матеріальна основа формування реалістичного мистецтва.

Роль суспільної думки у розвитку мистецтва. Художня критика. Колекціонери та меценати. П. М. Третьяков.

Побутовий живопис і критичний реалізм 1850–1860-х рр. Зв'язок жанрового живопису з літературою.

Живопис реалізму II половини XIX ст.: загальна характеристика, проблематика, жанрова структура. І. М. Крамської. І. Ю. Рєпін. В. І. Суриков. І. І. Левітан.

Російське мистецтво зламу XIX та XX ст. Зміни в культурно-історичному процесі та їх вплив на художній процес. Значне оновлення засобів художньої виразності. Зближення різних форм мистецтва: живопису, театру, музики, поезії. Взаємопроникнення жанрів. Тягіння до синтезу мистецтв. Пошуки нової стилістичної єдності мистецтв. Стиль модерн.

Множина художніх течій та об'єднань, що часто стояли на протилежних позиціях відносно ролі та сутності мистецтва. Художні об'єднання «Товарищество передвижников», «Мир искусства», «Союз русских художников», «Голубая роза», «Бубновыи валет» тощо.

Портрети В. О. Серова. Російський імпресіонізм: К. О. Коровин. Російський символізм. Творчість М. О. Врубеля – передтечі символізму. Художники групи «Мир искусства» та діяльність цього об'єднання. Основні майстри російської скульптури зламу сторіч.

Російський художній авангард напередодні революції 1917 р. Сприйняття та розвиток російськими художниками новаторського досвіду західноєвропейського живопису зламу XIX та XX ст., їх самостійні пошуки. Засвоєння традицій класичного та давньоруського мистецтва.

ДПМ у межах класицизму та ампіру. Специфіка вирішення інтер'єру. Класицизм та ампір у меблях: матеріали, нові форми, провідні майстри. Творчість Дж. Веджвуда. Заснування фаянсового заводу «Етрурія». Діяльність Севрського заводу. Богемське скло. Художній метал. Бронза як основний метал даного періоду. П. Гутьєр та П.-Ф. Томір, Фешер як кращі майстри французького бронзолivarного мистецтва. Загальна характеристика виготовлення й декорування тканин.

Від історизму до модерну. Вплив бурхливого розвитку техніки на характер декоративно-прикладного мистецтва XIX – початку XX ст. Поява крупної промисловості та сучасного транспорту. Повернення до ремісничих традицій. Характеристика керамічного мистецтва. Діяльність провідних фарфорфаянсових мануфактур. Роль технічного прогресу в еволюції художнього скла. Відновлення слави венеціанського скла. Діяльність Е. Галле, його внесок у розвиток склоробства та кераміки. Стиль Ар-Нуво у склі. Творчість Л.-К. Тіффані. Творчість Р. Лаліка. Робота М. Маріно в галузі художнього скла.

ТЕМА 13. ЗАРУБІЖНЕ МИСТЕЦТВО XX СТ.

Неоднозначність і суперечливість, властиві художній картині світу XX ст. Напрями, течії, стилі. Модерн. Неокласицизм. Е.-А. Бурдель. А. Майоль. Модернізм як сукупність новаторських течій у художній практиці XX ст. Виникнення «нефігуративного», абстрактного мистецтва як найважливіший переворот в естетиці й художній практиці. Техніцизм і сцієнтизм – характерні риси художньої культури XX ст. Експресіонізм. Походження та межі застосування терміну, його вузьке і розширене тлумачення. Об'єднання художників-експресіоністів Німеччини – «Міст» і «Синій вершник». «Паризька школа». Фовізм, кубізм, абстракціонізм, футуризм, сюрреалізм. А. Матісс. В. Кандинський. Творчість П. Пікассо. Італійська скульптура XX ст. Дж. Манцу. Мистецтво США. Е. Хоппер і Е. Уайет. Новітні форми візуалізації: перфоманси, інсталяції тощо.

Особливості розвитку декоративно-прикладного мистецтва в XX ст. Новий зміст предметної культури. Вплив конструктивізму і функціоналізму. «Баухауз» («Bauhaus, Hochschule fur Bau und Gestaltung» – Вища школа будівництва і художнього конструювання). Принцип рівності між прикладними і витонченими мистецтвами.

Створення ВХУТЕМАСу, підготовка художників для промисловості. Зародження дизайну. Перші дослідження художнього конструювання інтер'єру,

меблів, побутових речей. Особливості стилів: «хай-тек», «стайлінг», «інтерстиль». Художники, що працюють у традиційних видах декоративно-прикладного мистецтва: гобелени Ж. Люрса, кераміка П. Пікассо, вітражі М. Шагала. Модний костюм П. Пуаре, Р. Шанель, К. Діора, І.-С. Лорана, Дж. Армани та ін. Предметний дизайн Міс ван Рое тощо.

Рекомендовані джерела

Основна:

1. Бенуа А. История живописи всех времен и народов/А.Бенуа. – Т.3. – Спб.: Издательский дом «Нева», 2004. – 512 с.
2. Верман К. История искусства всех времен и народов/К. Верман. – В 3-х тт. – М.: Астрель, 2001.
3. Вітлі А. Історія живопису / А. Вітлі ; ред. С. Єзерницька ; пер. з англ. О. Здір ; худож. – У. Мейер ; худож. -художник І. Макні. – К. : Країна Мрій, 2008. – 96 с. : цв. ил.
4. Гнедич П. П. История искусств: Живопись. Скульптура. Архитектура. [Текст] : Современная версия / П. П. Гнедич. – М. : Эксмо, 2011. – 848 с. – рус.
5. Забалуева Т. История искусств. Учебник для ВУЗов/Т.Забалуева. – М.: Искусство, 2013. – 128 с.
6. Искусство. Живопись. Скульптура. Архитектура. Графика [Текст] : книга для учителей; в 3 ч. – 4-е изд., испр. и доп. – М. : Просвещение, 1987 – Часть 2 : Искусство Западной Европы XVII – XX веков / сост.: М. В. Алпатов, Н. Н. Ростовцев. – 4-е изд., испр. и доп. – 1988. – 286 с.
7. Искусство: Живопись: Скульптура: Архитектура: Графика [Текст] : книга для учителей : в 3 ч. – 4-е изд., испр. и доп. – М. : Просвещение, 1987 – Ч. 1. : Древний мир. Средние века. Эпоха Возрождения. – 4-е изд., испр. и доп. – 288 с.

8. История зарубежного искусства : учебник / ред.: М. Т. Кузьмина, Н. Л. Мальцева. – 3-е изд., доп. – М. : Изобразительное искусство, 1983. – 488 с. : ил.
9. Кабаков И., Кабакова Э. Альтернативная история искусств/И.Кабаков, Э. Кабакова. – М.:Кербер, 2008. – 256 с.
10. Прусс И. Е. Малая история искусств [Текст] : Западноевропейское искусство XVII века / И. Е. Прусс ; ред. А. М. Кантор. – М. : Искусство, 1974. – 382 с.

Додаткова:

1. Асеев Ю. Шедевры світової архітектури/Ю. Асеев.– К.: Рад.школа, 1982. – 87 с.
2. Базен Ж. История истории искусств. От Вазари до наших дней / У. Бадж. – М.: Прогресс-Культура, 1994. – 528 с.
3. Бартенев И. Очерки истории архитектурных стилів / Бартенев И., Батажкова В. – М.: Изобразительное искусство, 1983. – 384 с.
4. Бирюкова Н. История архитектуры: Учеб. пособие/Н. Бирюкова. – М.:ИНФА-М, 2007. – 367 с.
5. Білецький П. Мова образотворчих мистецтв/П. Білецький. – К.: Радянська школа, 1973. – 127 с.
6. Брунов Н. Очерки по истории архитектуры/Н. Брунов. – В 2-х тт. – М.: ЗАО Центрполиграф, 2003.
7. Власов В. Иллюстрированный художественный словарь/В. Власов. – СПб.: АО «Икар», 1993. – 272 с.
8. Всеобщая история искусств. – В 6-и тт. – М.: Искусство, 1960-1965.
9. Гнедич П. Всемирная история искусств/П.Гнедич. – М.:Современник, 1996. – 496 с.
10. Клеваев В. Лекции по истории искусства/В.Клеваев. – К.:Факт, 2007. – 720 с.